

KULTURUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 13/1978-79 med anledning av ltm Klas Eklunds hemställningsmotion till landskapsstyrelsen angående utredning om inrättande av ett språkinstitut på Åland.

Med anledning av ovannämnda hemställningsmotion, varöver landstinget inbegärt kulturutskottets utlåtande, får utskottet, som i ärendet hört utbildningschefen Lennart Winqvist och professor Nils Storå, värdsamt anföra följande.

I och med införandet av grundskolan har alla barn i läropliktsåldern tillförsäkrats en enhetlig grundutbildning.

I grundskolans läroplan ingår även språkundervisningen som en betydelsefull del. Parlamentariska utbildningskommittén har i sitt betänkande (Åländsk utredningsserie 1979:2) framlagt resultatet av en undersökning av behovet av språkkunskaper inom olika samhällssektorer. Undersökningen visar att behovet av kunskaper i finska, engelska och tyska är betydande, speciellt inom de på Åland viktiga näringsgrenarna sjöfart, handel och turism.

Enligt 4 § landskapslagen om grunderna för skolväsendet (ÅFS 28/70) bygger undervisningen i gymnasium och fackskola på grundskolans lärokurs och detta har även beaktats av den parlamentariska utbildningskommittén vid planeringen av gymnasialstadiets språkundervisning. I kommittébetänkandet finns inget stöd för tanken att markant minska språkundervisningen i grundskolan eller på gymnasialstadiet och överföra den till ett språkinstitut med koncentrerade studier för kanske endast ett fåtal intresserade. Kommittén föreslår däremot en fortsatt utveckling av grundskolan i riktning mot att avveckla nivåkurserna och utvidga valmöjligheterna. Grundskolans struktur skulle sålunda förbli densamma medan det inre arbetet skulle utvecklas och delvis reformeras.

Med beaktande av att det kräver lång tid att lära sig ett språk torde det inte heller vara riktigt att minska språkundervisningen i grundskolan och förlägga den till ett senare skede. Olika forskare har även framfört olika synpunkter i fråga om bästa sättet att lära språk och några entydiga forskningsresultat har inte presenterats.

Även om vissa av intentionerna i hemställningsmotionen är goda, anser kulturutskottet inte att det behövs en ny institution för språkundervisningen i landskapet utan i stället bör de institutioner som redan finns utnyttjas.

Därtill torde komma de utökade möjligheter till akademiska studier på hemorten som landstinget hemställt om med anledning av ltm Erik Sundbergs m.fl. hemställningsmotion nr 20/1978-79 och ltm Jan-Erik Lindfors hemställningsmotion nr 4/1978-79.

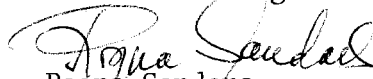
Grundskolans språkundervisning är av allmän natur för samtliga elever med beaktande av vissa valmöjligheter och då det i förvärvslivet behövs språkkunskaper inom olika fackområden är det mera lämpligt att **specialiserings-** och fortbildningskurser anordnas t.ex. i handelsinstitutets, sjöskolornas, medborgarinstitutets och sommaruniversitetets regi.

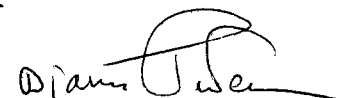
Lärarna vid respektive skolor och institut är utbildade för att ge den speciella språkundervisning som behövs inom olika branscher och det torde knappast vara möjligt att vid ett språkinstitut anställa alla de lärare som skulle krävas för en så varierande språkundervisning.

Med hänvisning till det ovan anförda får kulturutskottet vördsamt föreslå att Landstinget med förkastande av hemställningsmotionens kläm bringar innehållet i betänkandets och hemställningsmotionens motivering till landskapsstyrelsens kännedom.

Mariehamn den 28 mars 1979.

På kulturutskottets vägnar:

Ragna Sanders
ordförande

Bjarne Pettersson
sekreterare.

Närvarande i utskottet: ordföranden Sanders, viceordföranden Olof M. Jansson samt ledamöterna Fagerholm, Nils Karlsson och Nylund.